

Kompletterande
granskningsutlåtande

Ny järnväg Göteborg–Borås

Göteborgs Stad, Mölndals stad, Härryda kommun, Bollebygds
kommun, Marks kommun och Borås Stad, Västra Götalands län

Järnvägsplan, Lokaliseringsutredning 2025-01-24
Ärendenummer TRV 2021/128691

Trafikverket

Postadress: Box 810, 781 28 Borlänge

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Dokumenttitel: Kompletterande granskningsutlåtande Ny järnväg Göteborg-Borås,
järnvägsplan, lokaliseringsutredning

Författare: Elin Bylund och Hedvig Staaf, Trafikverket

Dokumentdatum: 2025-01-24

Ärendenummer: TRV 2021/128691

Kontaktperson: Jan Johansson, Trafikverket

Tryck: Åtta45 tryckeri AB

Foto på framsidan: Kasper Dudzik

Innehåll

1 Kungörelse och granskning	4
2 Inkomna yttranden	7
2.1 Övriga.....	7
2.1.1 Mölndala Fastighets AB.....	7
2.1.2 Fastighets AB Forsåker, Ikano Bostad.....	9

1 Kungörelse och granskning

Trafikverket har upprättat en komplettering till lokaliseringsutredning för Ny järnväg Göteborg–Borås, på delen i anslutning till Mölndalsån vid Forsåker i Mölndals stad.

Lokaliseringsutredningen med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning samt kompletteringen till lokaliseringsutredningen utgör underlag för regeringens tillåtlighetsprövning.

Kungörandet av granskningen har skett på Trafikverkets webbplats 2024-10-07 samt i Post- och Inrikes Tidningar 2024-10-07.

En underrättelse om granskningen har också skickats ut till berörda fastighetsägare.

GRANSKNING INFÖR TILLÅTLIGHETSPRÖVNING

Kompletterande granskning inför tillåtlighetsprövning av Ny järnväg Göteborg–Borås, Mölndals stad

Trafikverket Västra regionen har upprättat en komplettering till lokaliseringsutredning för Ny järnväg Göteborg–Borås, som berör järnvägens passage av Mölndalsån vid Forsåker i Mölndals stad.

Järnvägens passage av Mölndalsån har studerats vidare och en annan möjlig lösning har framkommit som innebär att ett undantag från miljökvalitetsnormen inte kommer att behöva sökas. Denna nya lösning och dess konsekvenser innebär en utökning av järnvägskorridoren vid Mölndalsån vid Forsåker.

Lokaliseringsutredning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning ställdes ut för granskning 3 mars 2022 till 29 april 2022. Lokaliseringsutredningen och övriga granskningshandlingar utgör underlag till järnvägsplaner. Handlingarna som ställs ut ligger också till grund för tillåtlighetsprövning enligt miljöbalken där regeringen beslutar om det är tillåtligt att anlägga järnvägen, samt inom vilken korridor den nya järnvägen i så fall ska gå. Därefter upprättas järnvägsplaner där vi utreder exakt var järnvägen ska gå inom korridoren. Slutlig prövning av järnvägsplanerna görs av Trafikverket.

Projektet omfattas av krav på specifik miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken.

Ny information i ärendet kommer att kungöras eller hållas tillgänglig på www.trafikverket.se/goteborg-boras

Granskningstid och plats för handlingar: Underlaget finns under tiden 7 oktober 2024 till den 8 november 2024 tillgängligt på <https://bransch.trafikverket.se/goteborgboras-dokument>, flik Kompletterande granskning 2024, samt under tiden 7 oktober till den 8 november 2024 på följande platser:

- Trafikverket Region Västra, Vikingsgatan 2-4, Göteborg
- Mölndals Stadshus, Göteborgsvägen 11-17, Mölndal

Synpunkter: Skicka dina synpunkter till Trafikverket, Ärendemottagningen, Investering, Box 810, 781 28 Borlänge eller via e-post till investeringsprojekt@trafikverket.se senast den 8 november 2024. Ange ärendenummer TRV 2021/128691.

Mer information: Jan Johansson, projektledare, 010-123 87 13
www.trafikverket.se/goteborg-boras
Trafikverkets kundservice tel. 0771-921 921

Trafikverket ansvarar för statliga vägar och järnvägar samt långsiktig planering av det samrlade transportsystemet.

Figur 1. Kungörelseannons publicerad inför granskningen

De kompletterande granskningshandlingarna fanns tillgängliga för granskning på Trafikverkets webbplats www.trafikverket.se/goteborg-boras under fliken ”Dokument” och vidare ”kompletterande granskning 2024” under tiden 7 oktober 2024 till den 8 november 2024.

Handlingarna har också funnits tillgängliga under tiden 7 oktober 2024 till den 8 november 2024 på följande platser:

- Trafikverket Region Väst, Vikingsgatan 2-4 i Göteborg
- Mölndals Stadshus, Göteborgsvägen 11-17 i Mölndal

Förteckning över handlingarna som var utställda:

- PM Miljö kvalitetsnormer Mölndalsån vid Forsåker, utökning av järnvägs korridor, Ny järnväg Göteborg-Borås
- Kartor kompletterande granskning järnvägs korridor

De handlingar som ställdes ut för granskning 7 oktober 2024 till den 8 november 2024, samt andra kompletterande handlingar i ärendet, har under perioden 2024-10-01 – 2024-11-08 remitterats som en del av beredning av ärendet inför regeringens prövning av tillåtlighet. Handlingarna har remitterats till myndigheter, centrala organisationer som ansetts vara berörda samt till berörda kommuner och regioner. Handlingarna har därmed nått en bredare krets utöver de som deltog i granskningen. Yttranden med anledning av beredningsremissen tillsammans med Trafikverkets svar finns inte redogjorda för i detta granskningsutlåtande utan finns att tillgå i Sammanfattning av inkomna yttranden under beredningsremiss Tillåtlighetsprövning Ny järnväg Göteborg–Borås, diarienummer TRV 2022/13298.

2 Inkomna yttranden

Med anledning av den kompletterande granskningen har två yttranden inkommit från berörda fastighetsägare. För att öka läsbarheten och tydliggöra kopplingen mellan respektive synpunkt i yttrandena och Trafikverkets bemötande har en indelning gjorts med en inbördes numrering. Indelningen gäller fram till nästa siffra i ordningen. De yttranden som kommit in har kategoriserats och numrerats enligt nedan.

2.1 Övriga
2.1.1 MölnDala Fastighets AB
2.1.2 Fastighets AB Forsåker, Ikano Bostad

2.1 Övriga

2.1.1 MölnDala Fastighets AB

1. MölnDala ser med stor tillfredsställelse på att planeringen av en ny järnväg med ny station i MölnDal återupptagits. De inser också att den lösning som lokaliseringsutredningen förutsatte vid passage av MölnDalsån medför en otillåten försämring av ekologisk status för vattenförekomsten, avseende miljö kvalitetsnormen för vatten, vilket förutsätter ett undantag som måste godkännas av regeringen vid tillåtlighetsprövningen av järnvägsprojektet. MölnDala anger att en sådan process riskerar att den lösning som föreslagits inte kan genomföras och att tidplanen för projektet ytterligare riskerar att bli förlängd.
2. Den nya stadsdelen Forsåker tillsammans med ny järnväg och station utgör MölnDals största stadsutvecklingsprojekt genom tiderna. MölnDala vill tillsammans med staden kraftfullt trycka på hur viktigt det är att dessa båda stadsutvecklingsprojekt samplaneras men också kan byggas ut parallellt.
3. Den i PM:et redovisade lösningen för omdragning av MölnDalsån innebär en mycket negativ påverkan för Forsåkers utbyggnad som inte är acceptabel. MölnDala vill särskilt framhålla vikten av att bebyggelse kan tillkomma i huvudsak enligt den strukturplan som ligger till grund för planeringen. Detta gäller särskilt bebyggelsefronten närmast Nämndemansgatan som ska utgöra buller- och riskskydd för bakomliggande bostadsbebyggelse. Bebyggelsefronten är också viktig för att exponera MölnDal och Forsåker. Om bebyggelse inte kan tillkomma inom Forsåker i

planerad omfattning innebär detta också stor negativ ekonomisk påverkan. Mölndala är mycket positiv till den dialog som Trafikverket initierat för att i samverkan arbeta fram en lösning som kan accepteras och som bättre tillvaratar Forsåkers intressen och möjliggör en utbyggnad i huvudsak enligt strukturplanen. Mölndala förutsätter en fortsatt dialog i konstruktiv anda.

4. Mölndala vill också lyfta det planerade läget för Forsåkerbron som är en ny tvärförbindelse mellan östra och västra Mölndal. Ett utredningsarbete kommer ske under hösten 2024-vintern 2024/2025 av staden tillsammans med Mölndala för att studera alternativa lägen, tekniska förutsättningar och utformning av denna bro.
5. En utökad järnvägskorridor innebär ett stort intrång med stora begränsningar för planering och genomförande inom Forsåker, vilket betyder avsevärda negativa konsekvenser ekonomiskt. Mölndala förutsätter att i den fortsatta dialogen också åtgärder inom järnvägskorridoren kan diskuteras och möjliggöras.

Fullständigt yttrande finns diariefört på ärendenummer TRV 2021/128691:183.

Trafikverkets kommentar:

1. Trafikverket noterar att Mölndala tycker det är tillfredsställande att planeringen av Ny järnväg Göteborg–Borås har återupptagits. Vidare noterar Trafikverket att Mölndala inser att den tidigare föreslagna passagen av Mölndalsån skulle kräva att regeringen godkände ett undantag från miljökvalitetsnormen för ytvatten.
2. Trafikverket noterar och instämmer med Mölndala om vikten av att järnvägen och stadsdelen Forsåker samplaneras och kan byggas ut parallellt. I den fortsatta planeringen vill Trafikverket framhålla att järnvägen är utpekad som ett framtida riksintresse för kommunikation enligt miljöbalkens 3 kap. 8 §. Detta innebär att området så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten, eller utnyttjandet, av järnvägen. Fortsatt dialog kommer att hållas med Mölndals stad och berörda parter.
3. Trafikverket noterar att den lösning som redovisas i PM innebär en enligt Mölndala oacceptabel negativ påverkan på Forsåkers utbyggnad. Trafikverket förstår att det är särskilt viktigt att bebyggelsefronten närmast Nämndemansgatan behöver möjliggöras för att kunna utgöra buller- och riskskydd för bakomliggande bostadsbebyggelse. Trafikverket noterar att Mölndala är mycket

positiva till den dialog som Trafikverket initierat för att hitta en bra lösning. Trafikverket ser att det finns förutsättningar för att hitta en lösning som möjliggör bebyggelsefronten närmast Nämndemansgatan och som ryms inom den järnvägskorridor som har föreslagits samt innebär att miljö kvalitetsnormen inte äventyras. Trafikverket avser fortsätta dialogen med Mölndala inom ramen för järnvägsplan Almedal–Mölndal.

4. Trafikverket noterar att Mölndala och Mölndals stad utreder alternativa lägen för den planerade Forsåkersbron under hösten 2024-vintern 2024/2025. Trafikverket kommer att ha fortsatta diskussioner med Mölndals stad om Forsåkersbron inom ramen för Järnvägsplan Almedal–Mölndal.
5. Trafikverket kommer att ha en fortsatt dialog med Mölndals stad och Mölndala kring utformningen av Mölndalsån inom ramen för Järnvägsplan Almedal-Mölndal, se svar på punkt 3.

2.1.2 Fastighets AB Forsåker, Ikano Bostad

1. Fastighets AB Forsåker är ägare av fastigheterna 1:75, 1:164, 1:227, 1 :257 som angränsar till Nämndemansgatan och Kronogårdsgatan och som är direkt berörda av föreslagen järnvägskorridor förbi Forsåker i Mölndal. Fastigheterna tillträdde under 2017 med avsikten att tillskapa en blandad bebyggelse inom området med nya kommersiella-, och bostadsbyggrätter samt yta för förskola med mera. I samband med tillträdet fick de även en positivt planbesked från Mölndals kommun.
2. Fastighets AB Forsåker anser det viktigt att man tar ett helhetsgrepp för området i Forsåker närmast E6 och den föreslagna spåranläggningen då det blir ”ansiktet utåt” och får direkt påverkan på hur man kan exploatera området innanför.
3. Vid ett informationsmöte i augusti 2024 presenterade Trafikverket det justerade förslaget för järnvägen förbi Mölndalsån. Fastighets AB Forsåker framför att det förslaget helt spolierar deras möjlighet att exploatera området innanför då förutsättningen för att kunna tillskapa en god boendemiljö i Forsåker behöver ”täppa till” öppningen där åfåran passerar under Nämndemansgatan/järnväg/E6, främst på grund av bullerproblematiken. Ett nytt arbetsmöte hölls i oktober 2024 där Trafikverket presenterade ett nytt justerat förslag utifrån de synpunkter som framfördes i augusti. Med detta förslag ser Fastighets AB Forsåker en större möjlighet till att kunna skapa

stadsmässiga kvaliteter för sitt område och förordar därmed att man går vidare med denna utformning i samband med tillåtlighetsprövningen.

Fullständigt yttrande finns diariet för på ärendenummer TRV 2021/128691:184.

Trafikverkets kommentar:

1. Trafikverket noterar informationen.
2. Trafikverket noterar att Fastighets AB Forsåker anser det viktigt att ta ett helhetsgrepp för området vid Forsåker närmast spåranläggningen.
3. Trafikverket noterar att den lösning som redovisas i PM enligt Fastighets AB Forsåker spolierar deras möjlighet att skapa en god boendemiljö i Forsåker främst på grund av bullerproblematiken som uppstår när de inte kan ”täppa till” kring åfårans passage under Nämndemansgatan/järnvägen/E6. Trafikverket noterar vidare att Fastighets AB Forsåker ser en större möjlighet att skapa stadsmässiga kvaliteter för sitt område med det justerade förslag som presenterats av Trafikverket på möte. Trafikverket ser att det är möjligt att arbeta vidare med den utformning som Fastighets AB Forsåker önskar för att säkerställa genomförbarheten av det skissade förslaget. Trafikverket avser fortsätta dialogen med Fastighets AB Forsåker inom ramen för järnvägsplan Almedal–Möln dal.

